

MUDr. Mauric Remeš

olomoucký historik medicíny

MUDr. Jakub Vetešník

ZZS Olomouc

Komise pro historii oboru ČSARIM

MMXIV

Mauric Remeš v době vídeňských studií medicíny, asi 1890

Vědecká knihovna v Olomouci, fond Mořic Remeš

MUDr. et RNDr. Mauric Remeš, narozen 21.července 1867 v rodině freibergského (dnešní Příbor) lékaře Bedřicha Remeše, vzdělance – vlastence.

Po nižším německém gymnáziu a intermezzu na k. u k. Marine-Akademie v Rijece (1881), prožil gymnaziální studentská léta v Litomyšli, v prostředí vlasteneckých intelektuálních společenských kruhů (rodina profesora Aloise Jiráka).

Medicínu studoval se zájmem a s výbornými výsledky v letech 1885 - 1891 (1889 – berlínská studijní cesta, promoce 21.3. 1891) ve Vídni.

V září 1892 nastoupil na místo sekundáře tzv. „staré zemské nemocnice“ v Olomouci (dnešní Křižkovského ulice, neutěšené poměry tehdejší nemocnice popisuje ve svých pamětech a historicko-medicínských sděleních).

1. října 1895 v Olomouci zahájil provoz úspěšné soukromé lékařské praxe, byl lékařem předních olomouckých osobností (rodiny Wanklova, Wurmova, Nešverova, kanovníci olomouckého arcibiskupství).

V dubnu 1897 v olomouckém chrámu sv. Václava svatba s Marií Nešverovou.

V červenci 1900 nastupil na místo železničního lékaře státních drah (později byl šéflékařem železničních lékařů), kde při soukromé praxi působil až do odchodu do penze v roce 1931.

4. září 1909, Belgie, Ostende, M. Remeš (vlevo) a manželé Nešverovi

Vědecká knihovna v Olomouci, fond Mořic Remeš

Na počátku 20. století, do vypuknutí Velké války, podnikají Remeš spolu s Nešverovými řadu cest za poznáním (Evropa, sever Afriky, Turecko).

Konstantinopol, srpen 1904, M. Remeš sedící na židli první zleva,

Vědecká knihovna v Olomouci, , fond Mořic Remeš

M^{us} Maure

BISKRA

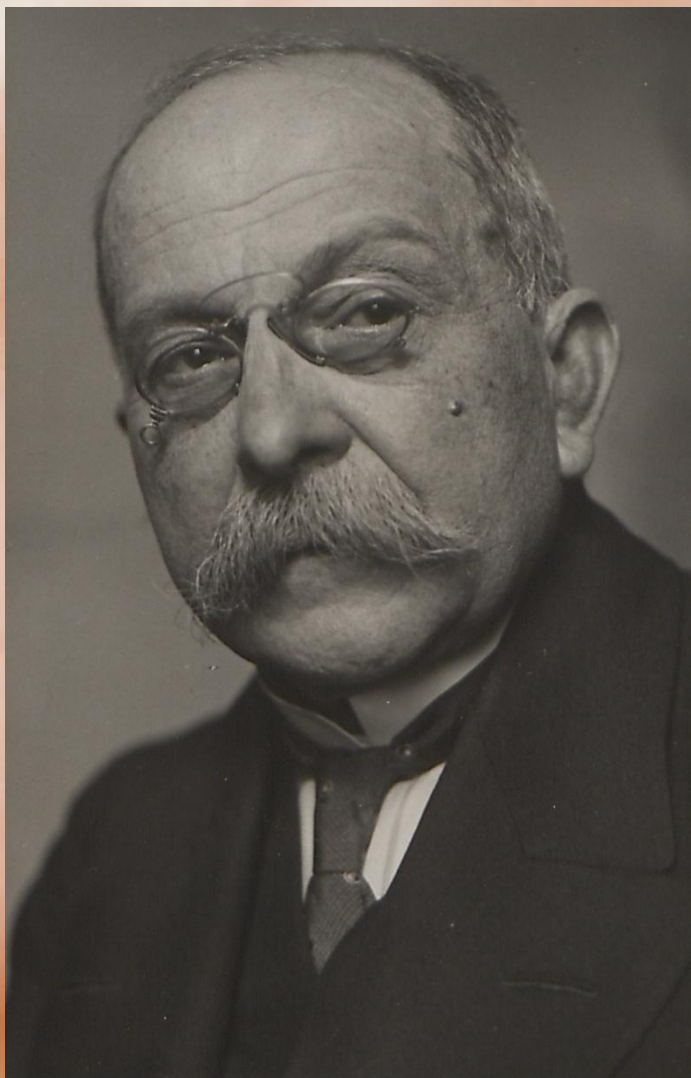
Alžír, říjen 1905, M. Remeš stojící vpravo v turbanu,

Vědecká knihovna v Olomouci, fond Mořic Remeš

Tzv. Nouzová nemocnice v olomouckém Salesianu, leden 1915, M. Remeš
sedící uprostřed

Vědecká knihovna v Olomouci, fond Mořic Remeš

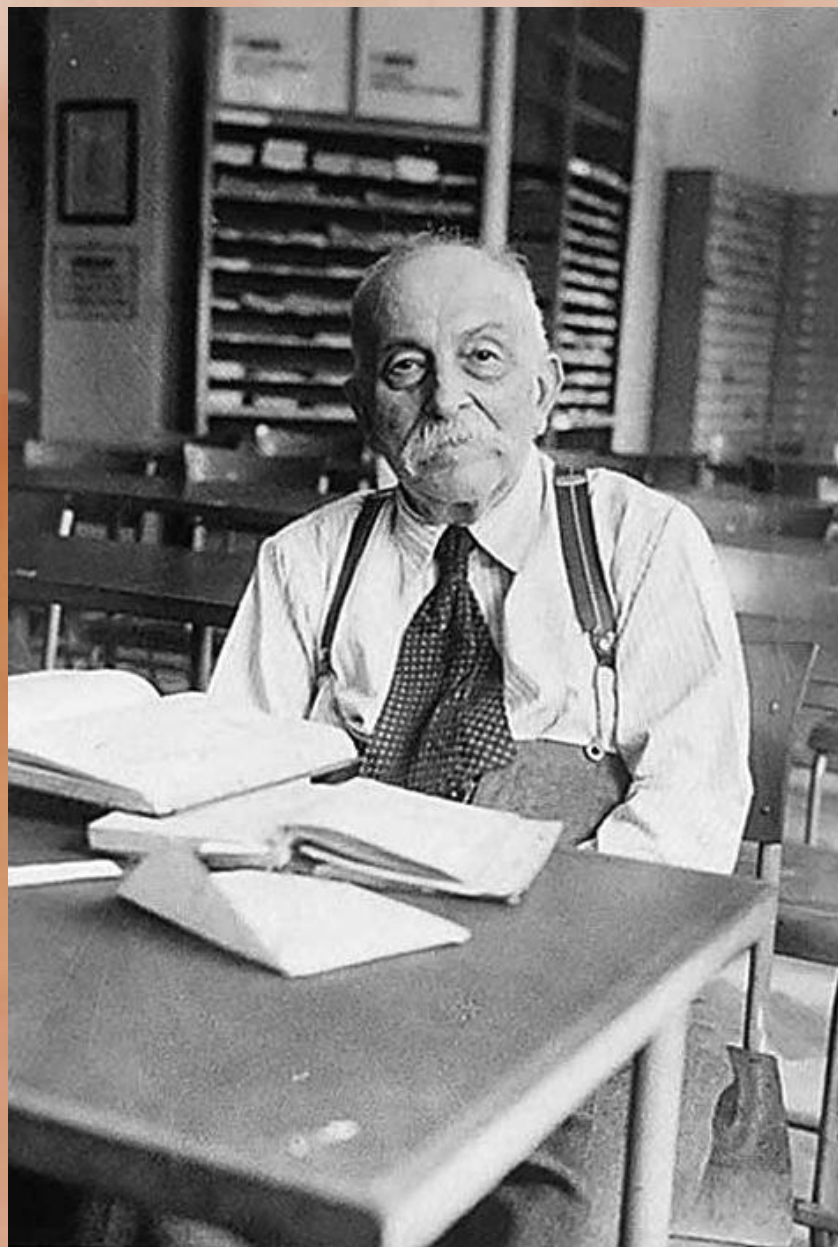
Během první republiky byl Dr. Remeš přední osobností olomouckého vědeckého i společenského života, velmi činný zejména ve Vlasteneckém spolku musejním v Olomouci. Publikoval ve spoustě domácích i zahraničních novin a časopisů.

Mauric Remeš, portrétní fotografie,
březen 1934,
Vědecká knihovna v Olomouci, fond Mořic Remeš

Zájmem Remešovým byla bádání geologická a paleontologická. Provedl ojedinělý průzkum lokalit Štramberka a Čelechovic na Hané, rozsahem a významem světové úrovně.

Společně s profesorem Josefem Augustou je autorem první učebnice obecné paleontologie.

Celoživotní dílo - v oboru byl samoukem! - oceněno v roce 1947 čestným doktorátem z přírodních věd Karlovy univerzity.

Dr. Remeš ve studovně olomoucké Univerzitní knihovny, červenec 1955,
Vědecká knihovna v Olomouci, fond Mořic Remeš

Zejména v posledních letech života byla předmětem Remešových aktivit historie medicíny a úvahy medicínsko-nábožensko-etické. Publikoval řadu článků k dějinám lékařství (Časopis českých lékařů, Lékařské rozhledy, Časopis Vlasteneckého spolku musejního v Olomouci).

Ve sdělení „**Z dějin olomoucké chirurgie do roku 1945**“ (1956, strojopis, fond Vědecké knihovny v Olomouci) jsou unikátně popsány etherové anestézie v Brně, Olomouci, Krnově a Opavě v únoru a v březnu 1847.

„Zajímavé zprávy o prvních operacích v etherové narkose, provedených na Moravě, podávám zde podrobněji. První operaci v etherové narkose vůbec provedl 30. září 1846 zubní lékař Morton na popud Ch.T. Jacksona, amerického lékaře a geologa, který objevil narkotické působení sirného etheru na člověka. Tento objev způsobil sensaci také na Moravě. Narkosa se rozšířila po Evropě vlivem Dieffenbachovým roku 1847... 4. února 1847 provedl v brněnské nemocnici sekundář Med. et chir. Dr. Göttinger u nádenice Anně Dlouhé amputaci paže v narkose za sotva tři minuty.“

Jiří Glonek
Lubomír Novotný

**Mauric
Remeš**

(1867–1959)

*Olomoucký
lékař a vědec*

MUDr. Mauric Remeš
zemřel ve Dvorcích
u Moravského Berouna
19. června 1959,
dva dny před svými
92. narozeninami.

Prameny:

Glonek J., Novotný L., Mauric Remeš, olomoucký lékař a vědec, 2010

Havlíček J., Mořic Remeš – inventář osobního fondu 1873-1959, 2010

Novotný L., Svědek umírajícího času. Pozůstalost Mořice Remeše ve fondech vědecké knihovny v Olomouci, 2007

Remeš M., Z dějin olomoucké chirurgie do roku 1945, strojopis, 1956

Remeš M., Starý lékař vzpomíná, strojopis, 1946

Obrazové materiály – Vědecká knihovna v Olomouci, fond Mořic
Remeš